

Uttalelse til budsjettforslag fra Fellesorganisasjonen (FO) Fauske

FO vet at Fauske kommune står i en alvorlig økonomisk situasjon som vil få konsekvenser i hele kommunen og hvor det er avgjørende at alle bidrar til å minske det økonomiske gapet.

Situasjonen er såpass alvorlig at det ikke er handlingsrom for noe annet enn det som er «godt nok». Både arbeidsgiver og ansatte får sin faglige integritet satt på prøve og her forventer FO at også politikere i Fauske kommune tilsidesetter sine partiprogrammer slik at vi sammen skal klare å komme i mål i denne økonomisk krevende situasjonen.

Det er viktig for FO at vi har et godt samarbeid med arbeidsgiver for å få til gode og ryddige prosesser som ivaretar våre medlemmer. FO sin hovedoppgave er å ivareta medlemmenes interesser og så langt som mulig unngå oppsigelser.

FO er opptatt av heltidskultur, ivaretagelse av kompetanse, en lønn og leve av og forsvarlige tjenester. Det FO krever i denne situasjonen er at omstilling og økonomiske nedskjæringer ikke skal gå på bekostning av lovpålagte tjenester, forsvarlighet i tjenestene og at lovverket skal følges for ivaretagelse av ansatte og tjenestemottagere. Det er også viktig for FO at arbeidsmengden til den enkelte arbeidstaker er i tråd med ressursene og tiden til å utføre arbeidsoppgavene, slik at vi unngår unødvendig belastning og sykefravær. Videre er det viktig for FO at Fauske kommune hensyntar nasjonale føringer for de ulike tjenestene. FO påpeker at med nasjonale føringer vil det også komme statlige midler til kommunen som skal ivareta de ressursene som behøves for å etterleve bla nye reformer.

Våre medlemmer er klare for å bidra til å minske det økonomiske gapet i Fauske kommune, men ser derimot at de foreslåtte kuttene vil gå på bekostning av lovpålagte tjenester, forsvarlighet i tjenestene og etterlevelse av lovverket.

FO etterlyser en uttalelse om hva Fauske kommune definerer som «godt nok» å hva som er minstekravet i levering av tjenester.

FO ønsker også å påpeke at mange av våre medlemmer også deltar i testing, smittesporing og vaksinerings som følge av Covid-19 pandemien. Disse arbeidsoppgavene kommer på toppen av en 100% stilling uten at det settes av tid eller avlastende ressurser til å utføre disse arbeidsoppgavene. Det blir dermed opp til hver enkelt ansatt å finne ut hvordan man skal klare å få til å utføre for eksempel 140% stilling i en arbeidsuke. Dette er en viktig faktor å hensynta i budsjettforslaget.

Uttalelse om barnevernstjenesten:

For barneverntjenesten er det foreslått endring og reduksjon i stillinger. I det forelagte budsjettforslaget er forslag om å endre en barnevernkonsulentstilling til 100 % merkantilstilling. Oppgaver knyttet til økonomi, som hver enkelt konsulent sitter med er tenkt overført til merkantil. Dette kan føre til at tjenesten effektiviseres, ved at barnevernkonsulentene får mindre saksbehandling og dermed mer tid til tiltaksjobbing.

Man er her likevel avhengig av at tiltaksmengde ikke øker, fordi man har færre å fordele tiltakssaker på. Barneverntjenesten har over tid hatt sykemeldinger og vakanser, noe som har tæret på særlig tiltaksteamet. Det er bekymringer i tjenesten knyttet til om det er faktiske oppgaver knyttet til økonomi som tilsvarer størrelsen av en konsulentstilling. Dette bør kartlegges i større grad for å sikre at tjenesten ikke nedbemannes unødvendig.

Det er i tillegg foreslått ytterligere reduksjon tilsvarende 0,5 årsverk. Det er videre ikke spesifisert hvilken stilling som eventuelt skal reduseres.

Barneverntjenesten er en lovpålagt tjeneste med mange egne primæroppgaver som ikke kan løses på annet nivå. Reduksjon i stillinger hos barneverntjenesten vil kunne bety at man ikke kan levere barneverntjenester på et godt nok nivå, samt at det vil kreve mer av de som er igjen, som allerede står i krevende saker.

Barnevernsreformen som trer i kraft i 2022 vil også føre til en stor økonomisk utfordring. Eks koster en institusjonsplass i dag 78 000 kr og fra 2022 vil den koste 170 000 kr, det gjør igjen at vi i større grad må jobbe mye tettere med familier og bruke mere ressurser for i større

grad unngå institusjonsplasseringer. Barnevernstjenesten skal også ha all veiledning i fosterhjemmene fra 2022, noe som krever en betydelig økning i oppgaver for en barnevernskonsulent.

Utalelse om Miljø og habiliteringstjenesten:

Innspill til forslag om nedtrekk i miljø- og habiliteringstjenesten omhandlet opphør av kommunal døgnavlastning for barn- og ungdom, samt opphør av tjenester fra Miljø- og habilitering på skoleferie og skolefrie dager.

Dette er lovpålagte tjenester jf. kommunale helse- og omsorgstjenester noe som kan resultere i merkostnader ved eventuell rettssak. Vi er bekymret for hva foresatte skal gjøre med barna. Dette vil gi mer belastning på foresatte og kommunen kan få økte utgifter til spesialtilpassede boliger.

Vedtak på timer til avlastning er med i beregningen på resurskrevende tjenester og kan utgjøre forskjell på om man når innslagspunktet på refusjon for resurskrevende tjenester.

Vi vil påpeke at tidlig samarbeid og kjennskap til den enkelte tjenestemottaker og familie vil senere i livet kunne føre til reduserte kostnader da vi gjennom avlastning opparbeider vi oss verdifull kompetanse om de brukere som senere vil bli en del av tjenesten.

Miljø og habiliteringstjenesten har en administrativ stilling og to fagledere som har bruker nær kontakt. Avdelingsleder og fagledere jobber komprimerte helger hver 12.uke.

Utalelse om Rus og Psykisk helsetjeneste:

Som det kommer frem i budsjettforslaget, har ROP behov for samlokalisering av tjenesteytingen. Dette har vært ønskelig over mange år (Per tiden har ROP sine aktiviteter/ tjenesteyting fra 3 ulike lokaler som kommunen leier; Postveien 3, Diplomgården og «Løkta».) FO støtter dette budsjett forslaget, så lenge lokalitetene ivaretar hensyn til mangfoldet i tjenesteytingen.

FO Fauske er derimot svært bekymret for det store foreslåtte kuttet i rus- og psykisk helsetjeneste (ROP), i kommunedirektørens budsjettforslag for 2022. Kuttet utgjør ca 30% av stillingsressursen ved ROP. Det vi si at Fauske kommune må redusere kraftig i tjenestetilbudet og oppfølgingen av mennesker med rus- og psykisk helseutfordringer. I tillegg til dette nevnte kutt- forslaget, er det allerede varslet at to prosjektstillinger i ROP som har jobbet særlig mot ungdom, skal opphøre fra 01.01.22. Det totale kuttet i ressursen til ROP er dermed svært urovekkende m.t.p. konsekvenser for innbyggerne i Fauske kommune.

Kutt i tjenestetilbudet vil ikke bare ramme den enkelte person som ikke lenger mottar tjenesten/ tiltaket, men også deres familier/ pårørende. Eksempelvis barn som pårørende. I tillegg vil kutt i tjenestetilbudet ved ROP frembringe konsekvenser for øvrige kommunale tjenester o.a. deler av hjelpeapparatet, eksempelvis legesentre og NAV.

Den samfunnsøkonomiske konsekvensen er dessverre ikke alltid lett å tallfeste, men kutt/ fravær av rehabiliteringstiltak og oppfølging vil få flere ulike konsekvenser for individ, gruppe og samfunnet. ROP bidrar bl.a. til å motivere til, samt støtte endrings/rehabiliteringsprosesser, slik at flest mulig kan fullføre skole/ utdanning, mestre å stå i arbeidsrettet eller annen meningsfull aktivitet. Opplevelse av mestring i eget liv, deltakelse i meningsfulle hverdagsaktiviteter, økonomisk trygghet, og være en del av sosiale fellesskap er noen av faktorene som bidrar til at mennesker har god livskvalitet og helse.

Opptappingsplan for psykisk helse, samt Opptappingsplan for rusfeltet har i stor grad bidratt til at Fauske kommune har det tjenestetilbudet det har i dag. (Bl.a. relatert til prosjektstillinger finansiert helt/ delvis av Helsedirektoratet over noen år, og deretter vedtatt videreført som faste stillinger i kommunen). Lavterskeltilbud for personer med rusmiddelavhengighet er bl.a. et resultat av flere år med satsning/ styrking av kommunale tiltak gjennom øremerkende midler fra Helsedirektoratet. Lavterskeltilbudet inneholder bl.a. en sosial møteplass, helsestasjon og individuell oppfølging.

Skal den kommunale rus- og psykisk helsetjenesten fortsette å levere faglige gode og forsvarlige tjenester til innbyggerne i Fauske kommune, er en av forutsetningene å ha ansatte med god/ høy fagkompetanse. (jf. punkt 8 om Medarbeidere og organisasjon). For å

beholde kompetent arbeidskraft i kommunen må det bl.a. være samsvar ml. ressurser og tjenesteytelse. Det foreslåtte kutt i ressurser ved ROP vil øke arbeidsbelastningen for de ansatte betydelig. I tillegg vil kutt i tjenestetilbudet til innbyggerne som nevnt være en direkte konsekvens av kutt i bemanningsressursen.

FO er svært bekymret for konsekvensene av de foreslåtte kuttene i budsjettforslaget. Kuttforlaget vil innebære nedlegging og reduksjon av tiltak på gruppe- og individnivå som i dag bidrar til å forebygge og redusere rus- og psykisk helseplager. FO er bekymret for at dette vil gå særlig utover ungdom, unge voksne, barnefamilier, pårørende, i tillegg til mennesker med rus- og psykiske helseutfordringer som ikke nødvendigvis oppsøker annen helsehjelp (men som eksempelvis lavterskeltilbud favner).

FO ønsker å påpeke den belastningen som allerede er i tjenesten pr i dag som utgangspunkt for våre bekymringer. Vi får stadig flere søker som får lovpålagte vedtak i tjenesten som vi ikke har tilstrekkelige ressurser til å ivareta før det foreslåtte kuttet. Dette må også sees i sammenheng med ventelister i spesialist helsetjenesten som gir økte arbeidsoppgaver i kommunen og en større kompleksitet i den enkelte sak.

Selv om det skal kuttes i en økonomisk vanskelig situasjon så ser FO at forslaget vil kutte på bekostning av lovpålagte tjenester, forsvarlige tjenester og en tjeneste som driftes i tråd med helse og omsorgstjeneste loven og arbeidsmiljøloven. Noe som vi ser på som et minstekrav ift ivaretagelse i denne situasjonen.

Nasjonalt varsles det fortsatt en økt innsats mot forebygging av rus- og psykiske helseutfordringer, samt økt grad av kommunale oppgaver bl.a. innen rusfeltet. Samtidig vises det til økning av rammetilskuddet i den forbindelse (jf. s 20 i budsjettforslaget). For FO fremstår det derfor som paradoksalt at det foreslås kutt i tjenestetilbudet.

FO oppfordrer derfor til varsomhet i kutt innen den kommunale rus- og psykisk helsetjenesten, da konsekvensene vil bli betydelig og ramme mange. Konsekvensene vil som nevnt både gi kort- og mer langsiktige negative konsekvenser, og ramme både tjenestemottakere, pårørende og øvrig hjelpeapparat. I tillegg til de ansatte. FO vil også minne om at Fauske kommune ikke har døgnbemannet botilbud til mennesker med rus og psykiske helseutfordringer. En ytterligere økning av behovet for bemannet botilbud vil være

en direkte konsekvens av de foreslåtte kuttene og gi en betydelig merkostnad for Fauske kommune.

På vegne av FO klubben Fauske

Vennlig hilsen

Mariell Aronsen

Hovedtillitsvalgt